

Bagtymyzyň başy bolsun-da... / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Bagtymyzyň başy bolsun-da... / hekaýa BAGTYMYZYŇ BAŞY BOLSUN-DA...

Garagum derýasy....

Öz bagtymy derýadan tapdymmy? Beýle bolar öýdüp ýatsam-tursam kelläme-oýuma gelmeýärdi. Şu çaka çenli känbir pitiwa bermesem-de, derýa, onuň daş-töweregi gözüme diyseň mähirli görünýärdi. Ho-ol ilerki kenarda – gözyetimde giniş görünýän raýyşa gözümi dikip otyryny. So taýda joralary bilen Aýjemal peýda bolmalydy. Gyzlar raýyşda göründigem, motorly gaýygym bilen baryp, olary bärki kenara geçirmelidim.

Öýümiz derýanyň kenaryny alkymlap oturansoň, bizde suwda ýüzmek üçin motorlyja gaýyk bardy. Elbetde, kämahal zerurlygy çykýandygy sebäpli, kakam edinendir-dä. Ozallar ynanmayan bolsa-da, indi 10-njy synpa geçenimden soň-a, kakam gaýygy maňa ynanýa.

Gaýyk sürmäge diýseň höwesek-dä men. Gaz berip motory güwledip basýan welin, gaýygyň öni suwa kä degse, kä degmän, hut uçup

barýandyr. Yzynda bolsa, gom döräp, soňam tolkunlar örküç-örküç bolup ho-ol yza uzalyp gidýär-dä. Derýanyň suwundan şeýle ajaýyp görmüş döredenimde, özumiňem göwnüm galkyp, guş bolup asmana uçuberesim gelýär.

Kakam bir iş bilen goňsy oba gitmeli bolansoň, bu gün kärendeçileri derýadan men geçirmelidim...

Gyzlar derýanyň kenaryna gelende, ýaňy jahan ýagtylyp ugrapdy, Gözlerimi owkalap gaýyga tarap ylgadym.

– Aýú, oglan! Sen bizi o kenara geçirmelimi? – diýip, gyzlaryň ekabyrragy sorady, Jogap berip ýetişmänkäm:

– Gyýw, oglan! Sen entek gögele ýaly-la. Bizi suwa gark etman geçirersin-da, hernä... – diýip, gyzlaryň ýene biri dillendi.

Beýleki gyzlar hem olara goşulyp, maňa degme kemini goýmadylar. Dilleri dek durýamy olaryň! Teýenell geplerini gulagmyň deňinden geçirdim-de, ýene gyzlara göz aýladym. Diňe Aýjemal sesini çykaranokdy. Utanýamy ýa çekinýä, çym-gyzyl bolan ýüzüni ýokaryk galdyranokdy.

Gyzlar degüp-gülşüp gaýyga mündüler. Kenara berkidilen zynjyryny aýyrdym da, menem bökip gaýyga mündüm. Motoryny işe girizdim. Demir kükregi bilen suwy dilip, gaýyk ilerki kenara tarap okduryldy.

Birdenem kelläme pikir geldi. «Gel, oýun edip, şu gyzlary gorkuzaýyn-la». Kenara yetiberende gaýygy birdenkä saga, soňam çepe burdum. Gaýyk güýçli çaykandy. Gayygyň badyna dörän tolkunlardan kä cepinden, kä sagyndan üstümize suw syçrady. «Wi-iý-ý...» edişip, gyzlar aşak ýapyryldylar. Olar gaýyk agdarylar öýden borly.

Birdenem, nä dow çaldy, gaýygyň motorynyň sesi sem boldy, Hasyr-husur motora ýapyşdym. Ony işe girizmekçi boldum. Bolmady. Teý, otlananok-da. Derýanyň suwy bolsa, akymyň ugry bilen bizi ho-ol uzaklara alyp barýardy.

Indi gyzlar has-da howsala düşdüler. Olar gorkuly gözlerini tegelap, gaty-gaty gürlap, maňa käýinýärdiler. Diňe Aýjemal sesini çykaranokdy. Kämahal bolsa, maňa tarap nazaryny aýlaýardy. Gyz her gezek seredende, onuň nazaryndan ynam hem umyt uçgunlaryny duýyaryn...

Ahyryn motory işe girizdim-de, gaýygy derýanyň ilerki kenaryna diredim. Gyzlar howlukmaçlyk bilen gaýykdan düşdüler. Minnetdarlyk bildirmekden-ä geçen, gaýta maňa igendiler. Indi beýle boljak bolsa, gaýdyp gaýyga münmejekdiklerini maňa duýdurduylar. Diňe Aýjemal çalaja ýylgyrdy-da, hoşallyk

hökmünde başyny yrady.

Ayjemalyň şol çalaja ýylgyryp bakysyndan kalbym lerezana geldi.
Ýüregim içime sygman «Ýarow, jana...» zowladyberesim geldi...

Aýjemal öz obamyzyň gzydy. Ony tanaýan bolsam-da, entek
ýüregime beýle howsala salmandy. Munuňam sebäpkäri ejem boldy.
— Ho-ol gaýraky köçeden Annajemalyň gzy Aýjemalam-a gowuja
gyz. Asyllı ýerden çykan maşgala. Şo gzy dagy gelin edinip,
törüne geçirip bolaýsa... Alla jan, soň-a bi ýalançy dünýede
armanym galmaýdy. Guda bolmaga sawçylyga baraýsam... Annajemala
ýogam diýmese gerek, gzyň özi göwnese.

Ejem Aýjemal barada ýanyndaky aýallara gürrüň berýä nem bolsa,
bu gep maňa degişlidi. Sebäbi öýlenip, bu öýde töre gelin
geçirmeli diňe mendim.

«Be-e, ejemiň beýle taryplaýany nähili gyzkan-aý? Ejem diýa
gutardy, onuň maňa ýamanlygy ýokdur».

Şondan soň Aýjemal serimden gitmedi. Ýygy-ýygy ýatlaýardym.
«Şo gyza öýlenäýsem, ejem bi ýalançydan armansyz gitmäge yrza
bolsa. Onda menem bagtly borun-da».

Aýjemal...

Gzyň ady eýýäm dilimiň senasyna, kalbymyň owazyna öwrülipdi.
Arzuw edeniň bilen iş bitýärmi? Ilki gzy görmeli, gürleşmeli.
Soň...

Aýjemal bolsa ýüregimde barha-barha ornaşýardы...

Aýjemalyň Abadan diýen gyz jigisi bar. Mekdepde görýärin,
aşaky synpda okaýardy. Abadandan ulusy Aýjemal, birki ýyllykda
mekdebi tamamlady. Pagta karendesi bar, şu wagt şonda işleýär»
diýşip, oglanlar öz aralarynda gürrüň edýärdiler. Şol
gürrüňlerden çen tutup, göz önüne getirmäge synanyşýardym.
«Mekdepde her gün Abadany görenimde, sen göz öňüme gelýärsiň,
Aýjemal» Serwi boýly, ak ýüzli, görmegeý gyz gara gözlerini
güldürip, mähir bilen ýüzüme seredip dur...» diýip, hyálymda
gyz bilen gürleşýarin.

Aýňalyp özüme gelenimde, mekdebiň gapysyna ýetip gelýän sen
däl-de, jigiň Abadandy. Gyz maňa gara gözlerini güldürip
bakmady. Başyny dik tutup, ýuwaşja ýöräp deňimden geçip gitdi.
...Indi men Aýjemalyň boý-syratyny gördüm. Ony joralary bilen
derýanyň ilerki kanaryna geçirirenim ömür ýadymdan çykmasz.
Çalaja ýylgyryp maňa seredende bolsa, ganat baglap ýedi gat
asmana uçana dönüpdim.

Sonda yzyma gaýygy ýüzdürip däl, uçuryp gaýtdym.

«Men bagtymy tapdym. Men bagtly!» diýip, uly ilim bilen

gygyrasym geldi. Emma nämüçindir gygyrmaga gurbat tapmadym. Näme-de bolsa, sesimi daşyma çykaranymy duýman galdym. «Men bagtymy tapdym. Men bagtly!»

Şol pursat hem şemal turdy. Şemal gaýa öwrülip, bol suwuň tolkunlary örküç-örküç bolup, biri-birini kowalap. barha ulalyp başlady. Gaharly ýaly güwläp gelen derýa gomy şarpyldadyp dulugyma urdy. Üstüm öl-myžzyk boldy. Hamala derýa: «Sen entek bagtly däl. Bagtly bolmak üçin göreşmeli, bagta ejir çekip ýetmeli... Bagtly bolmak üçin kötel-kötel ýollary geçmeli» diýýän ýalydy.

Munuň bilenem oňmadym. Öýüň gapdalynnda duran ýerinden kakam gyzlary gaýykly alyp gidişimi, soňra akymyň ugruna akyp gidişimizi synlap duran bolsa nätjek?!

– Sen doňuz... Edýän işiň name?

Demimi dartman kakamyň käýinjini diňläp durun. Gorkýan ýerim, «Indi gaýdyp gaýygyň ýanyna baraýma» diýse näderin.

Kakam käýeme kemini goýmady. Soňra:

– Bar, o gyzlary yzyna-da geçir. Indi gaýdyp, şeýle bolgusyz iş edäýiseň. boýnuňy soqrarlyn! – diýdi.

Derýanyň kenaryna çykdym. Günüň bataryna garaşdym. Entek gyzlar işini goýmazlar. Olaryň gün batýança işleýändiklerini bilýärin. Wagtymy geçirmek üçin bir zada güýmenesim geldi.

Kenaryndaky garnışlar adam boýuna ýetipdir. Şol gamışlardan tüýdük yasamaga synanyşdym. Gamış yzyna gamış, bogun yzyna bogun kesýärdim. İlkibaşda bolmasa-da, teý ahyry gamışcian ses çykyan bir zad-a ýasadym. Üfläp-üfläp öz göwnüme, saz çaljak boldum. Tüýdükden owaz çyksa-da, entek saza çalyň edenokdy...

* * *

Garagum derýasy...

Deryanyň belent raýyşynda, çägäniň üstünde otyryn. Lemmerlenip akýan suwy synlap oýlanýaryn... Derýanyň bol suwy şo-ol akyp dur. Hut şu suwuň akyşy ýaly durmuşam akyp gidip otyr.

Şu gün ir saherden bolup geçen wakalar telewizoryň ekrany dek göz öňünden aýrylanok. Olary serimden geçýärin. «Meniň bagtym...» diýmage gorkýaryn. Ýone her niçik bolsa-da, özümi köşeşdirýärin. Näme bolsa, bahbit bolsun!» diýip, diňe gowulyga uýýaryn. Oňatlyga ýorup, ýagşy umytlar bilen içimi geplettdim: «Men taýýar! Bagtym üçin göreşmäge, bagtyma yetmek üçin ejir çekimäge-de men taýýar. Wah, senden dileğim, Alla

jan! Hernä şü derýadaky duşuşyglymz, bagtymyň başy bolsun-da...»

Ýagmyr HUDAÝGULÝÝEW. Hekaýalar